

EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

A közzféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv átdolgozását célzó javaslatra vonatkozó vélemény összefoglalása

(A Vélemény teljes szövege angol, francia és német nyelven megtalálható az európai adatvédelmi biztos honlapján: www.edps.europa.eu)

(2018/C 305/07)

A közzféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv célja a közzféra információit a további felhasználók rendelkezésére bocsátó alapfeltételek összehangolásával az Unió egész területén elősegíteni a közzféra információinak további felhasználását, fokozni a közzféra információin alapuló közösségi termékek és szolgáltatások fejlesztését, valamint elkerülni a verseny torzulásait.

Az új rendelkezések között szerepel az irányelv hatályának kiterjesztése a beszerzések terén, például a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő közvállalkozások birtokában lévő dokumentumokra. E kiterjesztés a közszolgáltatóként működő közvállalkozások birtokában lévő dokumentumokra is vonatkozik, amennyiben azokat általános érdekű szolgáltatások részeként állították elő. A Javaslat hatálya emellett kiterjed az olyan speciális kutatási adatokra is, mint a tudományos tényfeltáró folyamatok eredményei.

A Vélemény fókuszpontját a közzféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv és az általános adatvédelmi rendelet kivételei közötti viszony és összefüggés jobb tisztázását célzó egyedi ajánlások és a hatályos adatvédelmi törvényre történő hivatkozás jelentik. Emellett foglalkozik az anonimizálás további ajánlásaival, illetve költség- és adatvédelmi vonzatával, valamint adatvédelmi hatásvizsgálattal, egy „elfogadható további felhasználásra vonatkozó politika” figyelembevétele mellett.

Ezzel a közzféra információinak további felhasználására vonatkozó véleménnyel az európai adatvédelmi biztos a „jó, nagy adathalmazok” (az „uniós értékeken alapuló adatmegosztás”) terén már elvégzett munkára, különösen pedig az európai adatvédelmi biztos korábbi véleményeire és hivatalos észrevételeire épít, a felügyeleti ügyekben folytatott gyakorlatunknak megfelelően. Emellett azokra a kérdésekre is rámutatunk, amelyek uniós szintű összehangolást igényelnek ahhoz, hogy a közzféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv átdolgozása meg hozza a várt előnyöket.

A Javaslat 1. cikke (2) bekezdésének g) pontját illetően az európai adatvédelmi biztos ajánlja a közzféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv és az általános adatvédelmi rendelet közötti viszony és összefüggés jobb tisztázását egy szövegezési javaslat előterjesztése útján.

Emellett az európai adatvédelmi biztos ajánlja a jelenleg a 2013/37/EU irányelv 1. cikkének (4) bekezdésében szereplő egyedi rendelkezést újból bevezetni az irányelv fő rendelkezései közé és egyértelműen jelezni a Javaslatban, hogy a „személyes adatok” tekintetében az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerinti fogalom meghatározás alkalmazandó. Az európai adatvédelmi biztos ajánlja továbbá az általános adatvédelmi rendelet 51. cikkében leírt felügyeleti hatóság hivatkozásának szerepeltetését a Javaslat 4. cikkének (4) bekezdésében.

Az európai adatvédelmi biztos ajánlja továbbá támogatni az anonimizálás alkalmazását az „anonimizált információ” hivatkozás jogi szövegben való szerepeltetésével és azon jogalanyok körének kiterjesztésével, amelyek az anonimizálás költségeit befoglalhatják a további felhasználóknak felszámított költségekbe.

Utolsó ajánlasként az európai adatvédelmi biztos a különleges adatokat kezelő egyes ágazatok, például az egészségügyi ágazat esetében javasolja előírni az adatvédelmi hatásvizsgálatokat, amelyekre az engedélyt adó a döntését alapozza és ennek megfelelően veszi figyelembe a további felhasználás feltételeit.

1. BEVEZETÉS ÉS HÁTTÉR

1. 2018. április 25-én a Bizottság javaslatot fogadott el a közzféra információinak további felhasználásáról szóló 2013/37/EU irányelvet módosító irányelvről (a 2003/98/EK irányelv felülvizsgálatát követően) (a „Javaslat”). A Javaslat a „2018. évi adatcsomag” része, amely más fontos dokumentumokat is tartalmaz: i. „A közös európai adattér kialakítása felé” című bizottsági közlemény (a „Közlemény”); ii. a magánszektor adatainak megosztására vonatkozó iránymutatás, szolgálati munkadokumentum formájában („Íránymutatás”); és iii. a közzféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv értékelése.

2. A Javaslat aktualizálni és módosítani kívánja a 2013/37/EU irányelv és a közszféra információinak további felhasználásáról szóló 2003/98/EK irányelv jelenlegi szövegét (a közszféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv).
3. Az irányelv felülvizsgálata egyike a Bizottság által a közös európai adattér kialakítása érdekében javasolt három „intézkedésnek” (lásd: a Bizottság „átfogó” közleménye COM(2018) 232 (a „Közlemény”), a magánszektor adatainak megosztására vonatkozó iránymutatás [...], valamint a tudományos információkhoz való hozzáféréseiről és azok megőrzéséről szóló ajánlás [...] aktualizált változata mellett.
4. A közszféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv módosítási javaslatán keresztül a Bizottság célja – a közszféra információit a további felhasználók rendelkezésére bocsátó alapfeltételek összehangolásával – az Unió egész területén elősegíteni a közszféra információinak, például a jogi, közlekedési, meteorológiai, gazdasági és pénzügyi adatok további felhasználását, fokozni a közszféra információin alapuló közösségi termékek és szolgáltatások fejlesztését, valamint elkerülni a verseny torzulásait.
5. A Javaslat általános célja különösen az, hogy megfeleljen a digitális egységes piaci stratégia célkitűzéseinek. A Javaslat célja az irányelv hatásának fokozása egyes rendelkezések megerősítése és módosítása révén, hogy növelje a további felhasználás céljára rendelkezésre álló közadatok mennyiségét. A kezdeményezés célja továbbá különösen a kis- és középvállalkozások helyzetének megerősítése az adatpiacon azáltal, hogy tisztességesebb versenyt és könnyebb hozzáférést biztosít a piacokhoz, valamint javítja a határokon átnyúló innovációt.
6. Az irányelv új rendelkezései között szerepel az irányelv hatályának kiterjesztése a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazat jogalanyai által végzett beszerzések terén működő közvállalkozások birtokában lévő dokumentumokra is vonatkozik, amennyiben azokat általános érdekű szolgáltatások részeként állították elő. A Javaslat hatálya kiterjed az olyan speciális kutatási adatokra is, mint a tudományos tényfeltáró folyamatok (kísérletek és felmérések) eredményei. A Javaslat gyakorlatilag „(...) olyan horizontális keretet határoz meg, amely, ha minimális mértékben is, de összehangolja a különböző területek és ágazatok további adatfelhasználással kapcsolatos feltételeit.”⁽¹⁾
7. Az európai adatvédelmi biztos kedvezőnek tekinti, hogy az Európai Bizottság szerint a közszféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv átdolgozása a közlemény alapján a következők útján kívánja elősegíteni a közszféra információinak további felhasználását: „a piacra lépés akadályainak csökkentése, különösen a kis- és középvállalkozások esetében; a nagyvállalatoknak kedvező és ezáltal az érintett adatok potenciális továbbfelhasználóinak körét korlátozó, túlzott mértékű lépésselőny kockázatának minimális szintre csökkentése; az üzleti lehetőségek növelése a dinamikus adatok közzétételének és a felhasználói program interfészek (API) használatának ösztönzése révén.”⁽²⁾
8. A közszféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv része a „jó, nagy adathalmazok” ösztönzésére vonatkozó uniós elképzelésnek. A digitális egységes piacon a közszféra információi jelentik a nagy adathalmazok „nyersanyagát”. Az adatok okos felhasználása, beleértve a mesterséges intelligenciával történő kezelésüket, a gazdaság összes ágazatában átalakulásokat hozhat.
9. Az alapvető jogok nagy adathalmazok korában történő következetes érvényesítéséről szóló vélemény⁽³⁾ útján az európai adatvédelmi biztos már 2016 szeptemberében előterjesztett egy stratégiát az uniós kibertér uniós értékek szerinti alakításáról, kiemelve például a piaci koncentráció és az információs hatalom, valamint a magánélet védelmét erősítő technológiák gyenge piacának kérdését mint intézkedéseket a személyes adatok kezelésének olyan szintre csökkentéséhez, ahol még nem veszik el a termék vagy szolgáltatás funkcionalitása (a beépített adatvédelem⁽⁴⁾) és az alapértelmezett adatvédelem elve alapján).
10. Az európai adatvédelmi biztos emellett emlékeztetni kíván azon „fő elvek” adatvédelmi relevanciájára, amelyeket – az Európai Bizottság szerint – tiszteletben kell tartani az adatok további felhasználása terén, nevezetesen i. az adatfüggőség minimalizálása és a torzításoktól mentes verseny biztosítása; ii. átláthatóság és társadalmi részvétel a további felhasználás célját illetően a polgárok/érintettek vonatkozásában, valamint átláthatóság és világos célmeghatározás az engedélyt adó és az engedélyesek között; iii. adatvédelmi hatásvizsgálat és megfelelő adatvédelmi biztosítékok a további felhasználáshoz (az adatvédelmi szempontból vett „nem ártás” elve szerint).
11. Bár az Európai Bizottság informális egyeztetést folytatott az európai adatvédelmi biztossal, nem történt meg a 45/2001/EK rendelet 28. cikkének (2) bekezdésében előírt hivatalos egyeztetés. A Vélemény ezért ugyanezen rendelet 41. cikkének (2) bekezdésén alapul. Az európai adatvédelmi biztos ajánlja, hogy az elfogadott jogi aktus preambulumába hivatkozzon e Véleményre.

⁽¹⁾ Javaslat az Európai Parlament és a Tanács irányelve a közszféra információinak további felhasználásáról (átdolgozás), Indokolás, 3. o.

⁽²⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának „A közös európai adattér kialakítása felé”, 5. o.

⁽³⁾ https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/16-09-23_bigdata_opinion_en.pdf, a további felhasználásról, 9. o.

⁽⁴⁾ Az európai adatvédelmi biztos véleménye 2018/05-Előzetes vélemény a beépített adatvédelemről

7. KÖVETKEZTETÉS

Az európai adatvédelmi biztos ezért javasolja:

- módosítani a Javaslat 1. cikke (2) bekezdésének g) pontját és pontosítani a „dokumentumok” és „dokumentumok részei” közötti különbséget, amelyekre adatvédelmi okok miatt nem kell alkalmazni a közzféra információinak további felhasználásáról szóló irányelvet.
- szerepeltetni az általános adatvédelmi rendelet 51. cikke szerinti felügyeleti hatóság hivatkozását a Javaslat 4. cikkének (4) bekezdésében a közzféra információinak további felhasználása és a személyes adatok védelme közötti kapcsolat további erősítése érdekében.
- újból bevezetni a Javaslat fő rendelkezései közé a jelenleg a 2013/37/EU irányelv 1. cikkének (4) bekezdésében szereplő hatályos adatvédelmi törvényre vonatkozó egyedi rendelkezést (beleértve a hatályos jogi aktusok hivatkozásainak szükséges aktualizálását).
- támogatni az anonimizálás alkalmazását a közzféra információinak további felhasználása terén az „anonimizált információ” hivatkozás jogi szövegben való szerepeltetésével és azon jogalanyok körének kiterjesztésével, amelyek az anonimizálás költségeit befoglalhatják a további felhasználóknak felszámított költségekbe.
- egyértelműen jelezni a Javaslatban, hogy a „személyes adatok” tekintetében az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerinti fogalommeghatározás alkalmazandó.
- a különleges adatokat kezelő egyes ágazatok, például az egészségügyi ágazat esetében előírni az adatvédelmi hatásvizsgálatokat, amelyekre az engedélyt adó a döntését alapozza és ennek megfelelően veszi figyelembe a további felhasználás feltételeit.
- A fenti ajánlásokra vonatkozó utolsó megjegyzésként az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza azon „fő elvek” adatvédelmi relevanciáját, amelyeket az Európai Bizottság szerint tiszteletben kell tartani az adatok további felhasználása terén, nevezetesen:
  - (i) az adatfüggőség minimalizálása és a torzításoktól mentes verseny biztosítása;
  - (ii) átláthatóság és társadalmi részvétel a további felhasználás célját illetően a polgárok/érintettek vonatkozásában, valamint átláthatóság és világos célmeghatározás az engedélyt adó és az engedélyesek között;
  - (iii) adatvédelmi hatásvizsgálat és megfelelő adatvédelmi biztosítékok a további felhasználáshoz (az adatvédelmi szempontból vett „nem ártás” elve szerint).

Brüsszel, 2018. július 10.

Giovanni BUTTARELLI
európai adatvédelmi biztos
